

Siltas, gali lyti.
Saulė teka 5:49, leidžiasi 8
Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VOL. LV

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Trečiadienis, rugpjūčio-August 7 d., 1974 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Kaina 15c

185

- NIKSONAS PASITRAUKS - SAKO DERWINSKI

PESIMISTIŠKI SENATORIŲ SPĖJIMAI DĖL JAV EKONOMINĖS PADĖTIES

Prezidentas užimtas Votergates bylomis
neturi laiko slegiantiems ūkio reikalams

Senatorius Henry M. Jackson (D., Wash.) apkaltino Niksono administraciją, kuri per šiuos didėjančią infliaciją ir nedarbą veda Amerikos žmones į ekonomines dykumas.

Savo kalboje, padarytoje Farmierių Sąjungai, Columbia, Ma., jis pasakė, kad svarbiausioji ekonominio chaos priežastis yra Niksono administracijos nesugebėjimas sutvarkyti energijos krizę.

Infliacija jau pasiekė 12 nuosimčių ir jos galo nematyti. Nedarbas jau 5.5 nuosimčių ir vis tebedidėja, kalbėjo senatorius. Kas dabar reikalinga, tai "tikras ekonomijos caras... žmogus, kuris turi agrikultūros, biznio, finansų ir darbo pasitikėjimą". Jacksonas dar pareiškė, kad aukštos naftos (aliejaus) kainos yra 60 nuosimčių atsakingos už dabartinę infliaciją.

David Rockefeller, Chase Manhattan Banko pirmininkas, pasikalbėjęs su U.S. News & World Report vėl pabrėžė, kad žmonių eilės prie dujoties parduotuvės stočių labai greit gali pasikartoti.

Sensorius William Proxmire (D., WIWs.) kongresinio Bendro Ekonominio Komiteto pirmininkas, pastebėjo, kad vyriausybė negali efektingai kovoti su infliacija, jei prezidentas Niksonas laikinai savo pareigas nepareis viceprezidentui Fordui. Niksonas pasidarys per daug užimtas savo gynyba nuo "impemeto", nebenturi laiko slegiantiems ekonominiams reikalams.

"Kaip dabar yra, ateinančiomis savaitėmis bus dar blogiau", pasakė jis.

NEW YORK. — Vadovaujantis Wall Street ekonomistas Dr. Albert Wojnilower pareiškė: Mes efektingos ekonominės politikos atžvilgiu esame peržengę tašką, iš kurio nebėra grįžimo. Aš nebeišgalvoju jokios priemonės, kuri būtų nors iš tolo praktiška ir nerizikuotų padaryti daugiau žalos negu naudos. Bet aš įmatau daug priemonių, galinčių reikala dar labiau pabloginti".

Dėl ateities Dr. Wojnilower mano, kad ateinančiais metais recesija bus švelni". Infliacija šiemet vargu kiek sumažėsianti

Kodėl vaistai brangūs?

CHICAGO. — Kalbėdamas Amerikos Farmaceutų Asociacijos suvažiavime Chicagoje senatorius Gaylord Nelson (D. Wis.) kaltino A. M. A. (Amerikos Medikų Asociaciją) kaip išsižadėjusią savo vaidmens būti "vaistų gerumo čempionais". Senatorius pasakė, kad AMA kovoja prieš vaistų pardavinėjimo reformą ir vaistų kainų kontrolę.

Įkaitų pagrobimai

LOS ANGELES. — Įkaitų grobimai darosi kas kart dažnesni. Vienas, pasivadinęs buvusiu armijos pasaulūnu, išlaikė pasigrobęs tris asmenis Griffith parke, kol buvo patenkintas jo reikalavimas leisti jam pasikalbėti su Veteranų Administracijos daktaru.

Įkaitais buvo pagrobti du to parko sargai ir vienas civilis praeivis

IŠ VISO PASAULIO

BONA, V. Vokietija. — Federalinio seimo (Bundestago) krikščionių demokratų frakcijos atstovo Dietrich Rollman pranešimu, 1959 metais Vakarų Vokietijoje nusižudė 27 berniukai ir 15 mergaitių nuo 6 iki 15 metų amžiaus, o 1970 metais jau nusižudė 66 berniukai ir 21 mergaitė. Vaikų savižudybių skaičius, atrodo, tebedidėja. Atstovas Rollman toliau pasakė, kad 400,000 vaikų kiekvienais metais yra savo tėvų arba giminaičių sumušami arba kitaip gana nukentėti, o apie 1,000 vaikų yra užmušama. Rollmano turimais 1971 metų duomenimis tik 3,826 asmenys buvo mubausti dėl žiauraus su vaikais elgesio ir 75 nubausti už vaikų nužudymą.

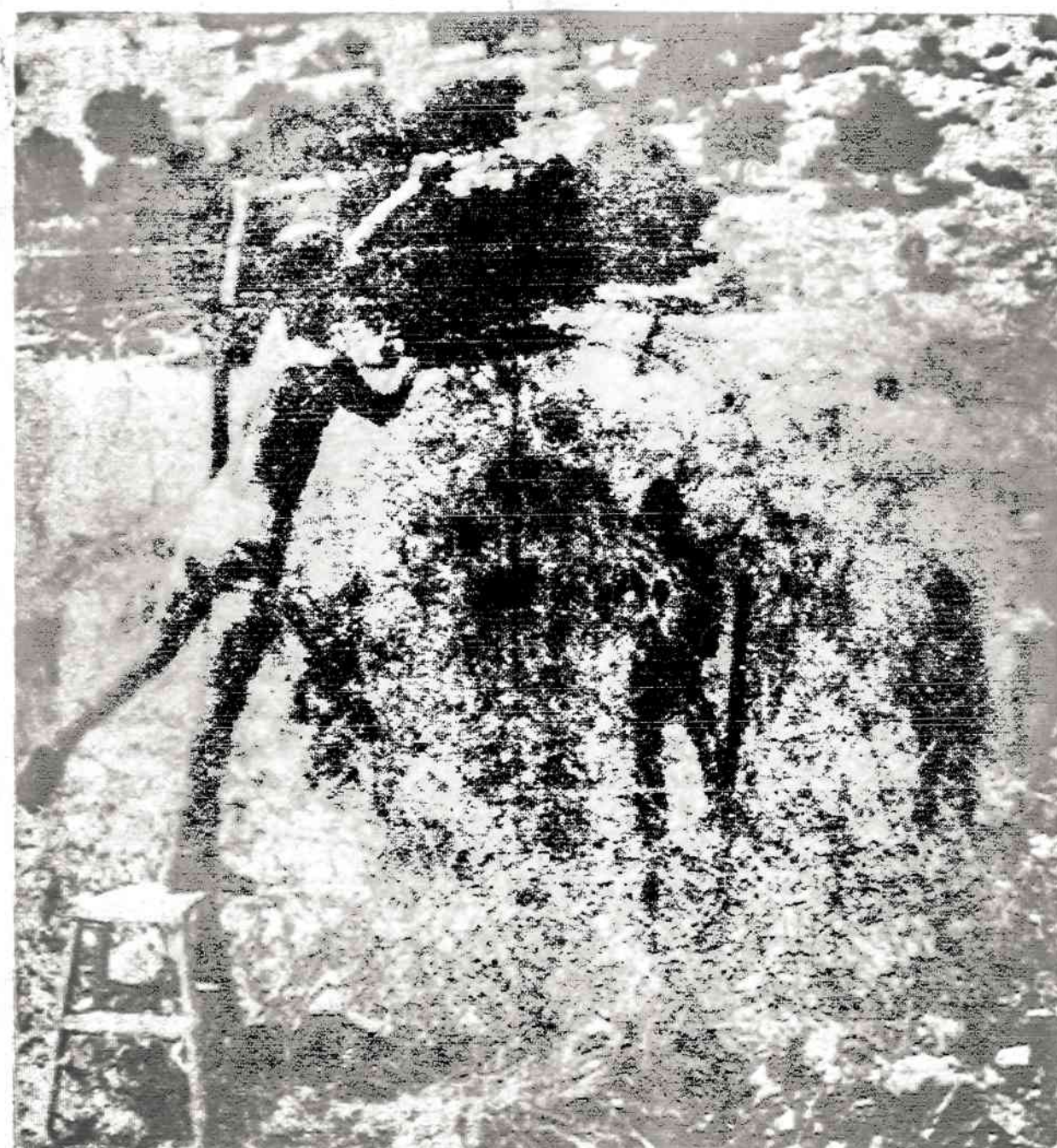
PHILADELPHIA, Pa. — "Aš tikiu, kad tu degti pragare". Tokiais žodžiais jaunas episkopalų kunigas "pasvelkino" kunigę Carter Hayward, kai ji ir dešimt kitų moterų diakonų (puskunigių) buvo įšventintos į kunigus. Sukelta protestų audra dar nėra atsilgusi ir tas moteris įšventinusieji vyksupai kaltinami sulaužę bažnyčios nuostatus. Atrodo, vyrai nenori be kovos užleisti moterims savo pastutinių pozicijų. Episkopai kaip ir Romos katalikai, rusų ir graikų ortodoksai ir Missouri Sinodo protestonai tebedraudžia savo moterims veržtis į bažnyčios hierarchiją. "Jie gali mus keikti visais įmanomais žodžiais, tai geriau negu būti bažnyčioje nematomi", atsakė kunigė Hayward ir jaunojo kunigo pragari grasinimą.

ROMA. — Kairiųjų dominuojamos Italijos darbo unijos skelbia generalinį streiką, protestuojant prieš subombardavimą žmonių pilno greitojo traukinio, kuriame 12 žmonių žuvo ir 48 buvo sužeisti. Kaltinami "naujieji fašistai".

BLIND RIVER, Ont., Kanada. — Praeitą šeštadienį Transkanados plente dviem automobiliams susitrenkus visi juose važiuavę šeši žmonės užmušti vietoje. Policija nustatė, kad automobiliuose važiuavusieji buvo dvi šeimos — artimi kaimynai, gyvenę Toronto mieste toje pačioje gatvėje.

BRIUSELIS, Belgija. — Pirmadienį trijuose Banco Espagnol (ispanų banko) skyriuose ir Ispanijos-Iberijos oro linijos ofise susprogdintos bombos, bet sužeistas tik vienas žmogus. Policija radusi plakatėlius, kuriuose už tas bombas atsakinga skelbiama kažkokia "tarptautinė revoliucinės akcijos grupė".

GRONINGEN, Olandija. — Penkiolika kalinių praeitą pirmadienį padegė kalėjimo sparną, kuriame patys sėdi, bet nesi-priešindami pasidavė, kai gaisras apėmė stogą, po kuriuo jie "gyvena".

Izraelio darbininkai įrengia Libano pasienyje spygliuotų vielų užvarą, kad palestiniečiai teroristai negalėtų atvykti į Izraelį. Toliau, Libano pusėje, arabai vaikai stebi izraelių darbus.

FAMAGUSTOJE VYKO SMARKUS GRAIKŲ IR TURKŲ MŪŠIS

NIKOSIJA, Kipro sala. — Graikai yra pasirašę su turkais paliaubų sutartį, bet iš pirmadienio į antradienio naktį Famagustos uoste vyko labai smarkus mūšis tarp graikų ir turkų karo jėgų. Pranešimas iš Ankaros sako, kad Kipro salos graikų daliniai šiaurės pakraščiuose puolė turkų pozicijas. Turkai pastoję kelią pirmyn žygiuojantiems graikams. Naktį prasidėjusios šautuvų, kulkosvaizdžių ir kelių-tankų kovos ėjo iki aušros.

Pasirodo, kad graikai norėjo prieiti prie Famagustos uoste esančių didelių maisto sandėlių. Prieš kelias naktis graikai išnešė didoką kiekį maisto produktų, o praeitą naktį jie ir vėl bandė pasiekti tuos sandėlius, bet turkai pastoję jiems kelią. Turkų kariai kontroliuoja Famagustos uostą, bet graikai traukia karo jėgas ir bando turkus spausti. Turkų karo vadovybė nėra pasirodusi leisti graikams apsupti Famagustoję esančių turkų darlinio.

Nikosijoje turi tęstis turkų, graikų ir britų karo vadų pasitarimai demarkacijos linijai nustatyti.

Fašistai prisipažino susprogdinę traukinį

SAN BENEDETTO, Italija. — Dešiniųjų fašistų organizacija, pasivadinsi "Juodojojo Ordinu", pasigyrė susprogdinusi greitąjį Romos-Miuncheno traukinį, kuriame 12 žmonių žuvo ir 48 buvo sužeisti.

Telefono būdelėje rastame tos gausios pareiškime be kt. rašoma: "Nacių vėliava nemirė 1945 metais Berlyne. Ji tebėra gyva Italijai, fašizmui ir nacizmui. Nacizmas sugrįš Italijos gelbėti".

Ispanijos generalisimas Franco ir jo žmona Dona Carmen Polo de Franco.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Prezidentas Niksonas antradienio rytą buvo sušaukęs kabineto posėdį. Washingtono buvo pasklidęs gandas, kad prezidentas pranešęs kabineto nariams apie atsistatydinimo galimybes, bet Baltieji Rūmai pranešė, kad šios dienos posėdyje atsistatydinimo klausimas visai nebuvo svarstytas.

♦ Viceprezidentas Fordas atsisakė daryti bet kokius pareiškimus apie prezidento Niksono pirmadienį per radiją ir televiziją padarytą pareiškimą.

♦ Paskutinėmis dienomis New Yorko biržoje kritusios akcijos vakar pakilo.

♦ Sovietų spauda pirmą kartą paskelbė, kad prezidentas Niksonas atidavė teismui įkalbėtas magnetines juosteles. Iki šio meto sovietų spauda nieko nesakė apie kongreso atstovų teisę klausyti vyriausybės bet kuriuo valstybės klausimu.

♦ Prezidentas Niksonas vakar pasirašė įstatymą, skiriančį krašto gynybos reikalams 22 milijonus dolerių.

Plėšikai vėl nušovė Chicago policininką

CHICAGO. — Praeitą pirmadienio vakarą trys plėšikai nušovė Kensingtono nuovados policininką Othą M. LeMons, 54, jo paties dėdės tarnyboje, 62 E. 103 street. LeMons buvo tos dienos tarnybą baigęs ir civiliai apsirengęs, bet revolveriu kišenė nešinas.

Apie 1 valandą naktį į tarnybą įėjo trys plėšikai ir paskelbė "holdapą". Vienas banditas pastebėjęs, kad jis kišenėje turi ginklą pradėjo jį šaudyti, 6 kartus pataikydamas, iš jo du šūvius į krūtinę. LeMons mirė nuvežtas į Roselando ligoninę. Pabėgdami piktadariai pasigrobė to policininko revolverį. Tai jau septintas policininkas nušautas Chicagoje šiemet. Visi trys banditai buvo juodžiai, kaip ir nužudytasis policijos seržantas LeMons, 14 metų išbuvęs policijos tarnyboje.

-PENKTADIENĮ JAV PREZIDENTU BUS G. FORDAS, — TVIRTINA ATSTOVAS

Prezidento geriausieji draugai atsisakė
jį ginti atstovų rūmuose

WASHINGTONAS. — Praeitą pirmadienio popietę prezidento Niksono padarytas pareiškimas sukretė įtakingiausius respublikonų partijos vadus ir ištikimiausius jo rėmėjus. Prezidentas prisipažino, kad jis žinojo apie Watergate įvykius žymiai anksčiau, negu jis oficialiuose pranešimuose tvirtino kongreso komitetams ir teismo organams. Jis net savo advokatui nepranešė, kada jis patyrė apie įsiveržimą į demokratų partijos centrą ir ką jis darė tarymai sukludyti. Prezidentas apgailestavo, kad jis laiku neinformavęs kongreso. Jis drįso paimti visą atsakomybę už šitokią elgesį.

Nubausti keliolika Nixono talkininkų

WASHINGTONAS. — Keturiolika prezidento Nixono buvusių administracijos pareigūnų arba rinkimų kampanijos talkininkų ir dar 21 kitų žmonių nuteisti arba prisipažino buvę kalti Watergate skandalo dalyviai.

Bendrai Watergate byloje buvo ar tebėra teisiami kriminaliniais nusikaltimais 50 asmenų. Iš jų 35 buvo nuteisti arba prisipažino kalti, 4 buvo išteisinti arba jų bylos išmestos ir vienuolikos teismas dar nebaigtas. Be to 14 korporacijų kaltinamos dėl nelegalių dovanų rinkimų kampanijai.

Ką jie ten veikė?

CHICAGO. — Saugumo valdininkas pirmadienio naktį Hyatt Regency viešbutyje 23 aukšte sulaukė vieną vyrą po savo švarku besinešantį šautuvą. Tas vyras, Michael Santora, 34, pasakė, kur galima kulkosvaizdį rasti. Pašaukta policija padariusi krata rado viename kambaryje kelis šautuvus, rankinę granatą, "1,500 pinigų, po nedidelį kiekį marihuanos ir heroino, ir 17 asmenų, kuriuos areštavo. Dar keturis vėliau areštavo automobiliųje.

Suimti 3 plėšikai ir prievartautojai

CHICAGO. — Austin nuovados policija suėmė tris vaikus vos pusvalandžiui praėjus po nusikaltimo. Jie apie 4 val. naktį užklupę Harlem avenue ir Harrison street CTA traukinėlio stotyje 17-metę merginą ir 17-metį jos palydovą revolveriu grasindami merginą ten pat platformoje išprievartavo ir pabėgdami atėmė pas jos palydovą rastus 5 dolerius.

Banditai vienas 15, kiti du po 17 metų amžiaus. Špalva nepasakytą.

Šalčio rekordai rugpjūčio mėnesį

CHICAGO. — Pirmadienį rugpjūčio 5 dieną temperatūra Chicagoje pasiekė 52 laipsnių šalčio rekordą mėnesio pradžiai, nors šalčiausios dienos rekordas su 43 laipsniais tebegalioja iš 1965 metų rugpjūčio 29 dienos. Bet tai jau buvo mėnesio pabaigoje.

Infliacijos kaltininkas

PRINCETON, N. J. — Vėliausiu publikos apklausinėjimu Gallup nustatė, kad 48 nuosimčiai amerikiečių dėl infliacijos kaltina labiau federalinę valdžią negu biznį ar darbo unijas.

Tame pačiame pareiškime prezidentas išdėstė savo įsitikinimą, kad dėl tokios klaidos kongresas neturėtų jo apkaltinti ir verstų pasitraukti iš prezidentūros. Prezidentas ėmėsi tokių žingsnių grynai krašto apsaugos reikalų vedamas. Kai buvo išvogti svarbūs krašto apsaugos dokumentai ir jokia valstybės įstaiga negalėjo nusikaltėlių tuojau išaiškinti ir nustatyti, kas vertė tuos dokumentus vogti, tai jis griebėsi kitų priemonių. Valstybės įstaigų lėtumas privertė prezidentą imtis kitų priemonių, kurios privėdė prie dabartinių nuotaukų.

— Penktadienį JAV prezidentu bus viceprezidentas Gerald Fordas, — pranešavo lietuviams gerai pažįstamas kongreso atstovas Edward Derwinski, kaip praneša Chicago Today korespondentas Gregg Ramshaw. Derwinski, išklauses prezidento R. Niksono pareiškimo, pareiškė viltį, kad prezidentas Niksonas atsistatydins ir išvengs bereikalingo atstovų rūmų apkaltinimo ir senato teismo.

Kongreso atstovas John Erkenborn buvo didelis prezidento Niksono draugas ir rėmėjas, bet pirmadienį viešai paklebtą jo prisipažinimas privertė juos pa-keisti savo nuomonę. Jiedu ma-to, kad atstovų rūmuose prezidentas neteko paramos. Iki pirmadienio vakaro atstovas Derwinski priešinosi reikalavimui atsistatydinti, bet viešas prisipažinimas, kad jis netiksliai informavęs kongresą privertė jį keisti savo nuomonę.

Sostinė pilna įvairiausių gandy. Chicago Daily News biuras praneša, kad didelė įtakos prezidentą padarė jo advokato James St. Clair pranešimas, kad jis atsistatydinsias. Jis gynęs prezidentą, bet penktadienį pranešęs, kad ateityje jis negalėsias to daryti.

Praeitą penktadienį prezidentas pasikvietė į Baltuosius Rūmus Kalifornijos atstovą Charles Wiggins, labai vykusiai gynęs prezidentą Rodino vadovaujamame komitete. Prezintas leidęs atstovui Wiggins pasiklausti prezidento pasikalbėjimų Watergate bylos reikalu. Atstovas Wiggins pataręs prezidentui būtinai atiduoti teismui magnetines juosteles. Prezidento pareiškimai ir įsakymai nustebino Wigginsą. Jis patarė prezidentui atiduoti įkalbėtas juosteles teismui, o pats pareiškė, kad jis niekam nieko nesakysias apie girdėtus pasikalbėjimus. Prezidentui buvo aišku, kad atstovas Wiggins negalės prezidento ginti atstovų rūmuose. Tada prezidentas nutaręs atiduoti įkalbėtas juosteles ir padaryti viešą pareiškimą.

Antroji valstybinė konferencija Kaune

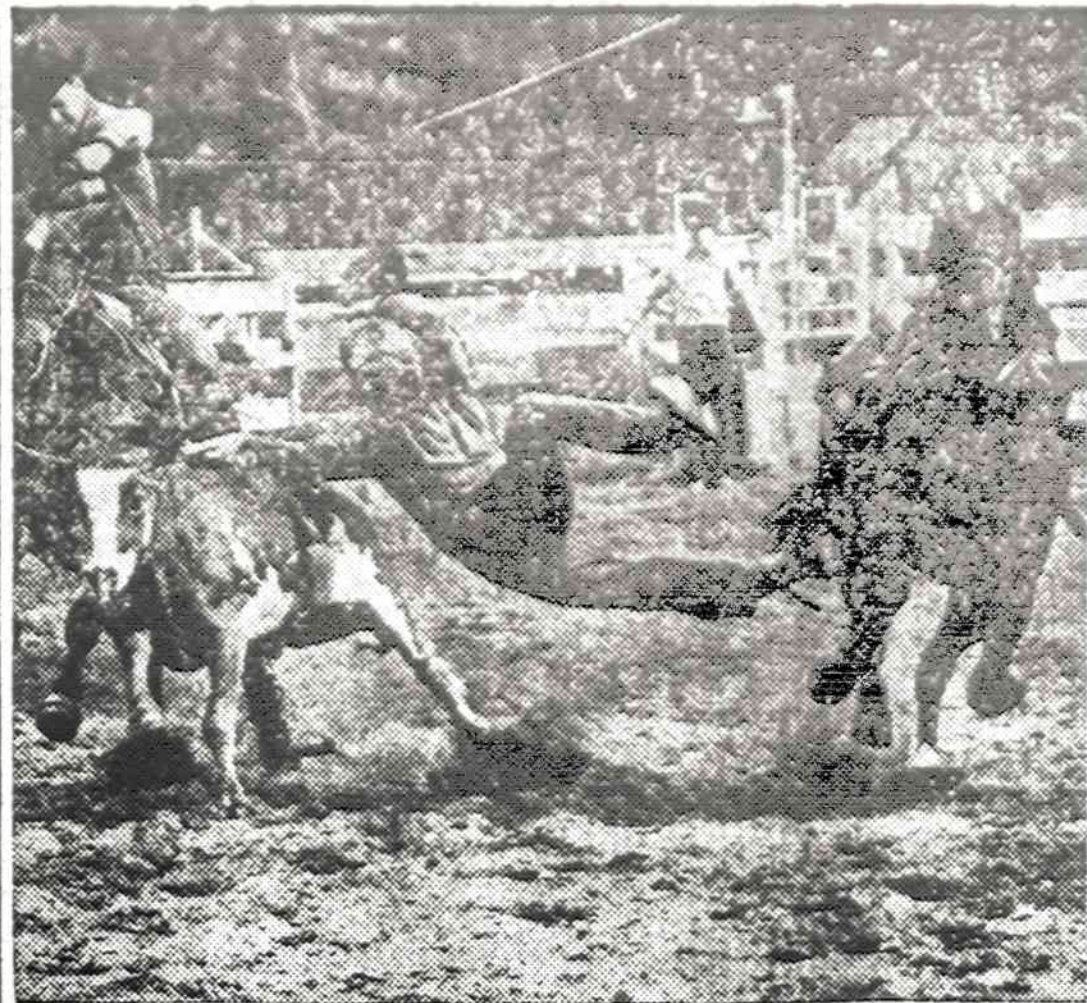
1919 m. sausio mėn. 16–23 d.

(Tęsinys)

Trečias P. Dovydaičio kabinetas

Užbaigai tenka dar pasakyti porą žodžių, atsištatydinus Slezevičiaus kabinetui, apie sudarymą poros kitų vyriausybę iki steigiamojo Seimo išrinkimo. Trečią ministrų kabinetą, Vyriausybės Tarybos prezidiumo St. Šilingo pakviestas, sudarė Kauno Saulės gimnazijos mokytojas krikšč.-demokratas Pranas Dovydaičis tokios sudėties: Pr. Dovydaičis — ministrų pirminkas (krikšč.-demokr.), prof. Voldemaras — Užsienių Reikalų ministeris (tautos pažangos feder.), Martynas Yčas — Finansų ministeris (t. pažangos), Aleksandras Stulginskis — Vidaus Reikalų min. (krikšč.-demokr.), mokytojas Jonas Yčas — Švietimo (t. paž.), Liūdas Norika — Teisingumo (t. paž.), karininkas Antanas Merkys — Krašto Apsaugos min. valdyto-

jas (t. paž.), Jonas Šimoliūnas — Susisiekimo min. (nepartinis), Vyt. Petrušis — Finansų ministerijos valdytojas (krik.-dem.). Pagal partijas, kabinetas buvo tautos pažangos partijos penki nariai, krikščionių demokratų — trys nariai, ir vienas nepartinis. M. Yčas su Voldemaru buvo Pariziuje, delegacijos nariai į Tais. Kongresą, kur jų neįsileido. Socialdemokratai ir socialliaudininkai kabinete nedalyvavo, jie nenorėjo bendradarbiauti su tautininkų — krikščionių vyriausybe ir pačiu Dovydaičiu. P. Dovydaičis — mokytojas asmuo, katalikiško jaunimo — studentų, ateitininkų ir pavarasininkų ideologas bei organizatorius, žmogus paprastas, ne diplomatas ir ne politikas. Kairiųjų pažiūrų ministrų tarnautojai dėl jo pirmininkavimo paskelbė boikotą. Atėję į tarnybą nedirbo, bet tik sėdėjo... Dovydaičis po keleto dienų Ministerijoje daugiau

Montanos Bigfork, prie Flathead Lake, kaubų mokyklėse paruošiami kandidatai į rodeo lenktynes. Kairėje studentas nepataikė, nušokus nuo arklio, pgriebė jautukui už sprando. Dešinėje parodomas teisingas šio manevras.

nebeapsirodė, jį pavadavo V. daus reikalų ministeris Aleksandras Stulginskis.

Slezevičiaus ir Galvanausko kabinetai

Prasidėjo partijų derybos dėl vyriausybės sudarymo. Sutarta: vietoj trijų V. Tarybos prezidiumo narių išrinkti vieną prezidentą ir kai sukalbamą asmenį, paties Slezevičiaus siūlymu, išrinko A. Smetoną. Smetona iškviestas iš Skandinavijos 1919 m. balandžio 4 d., buvo V. Tarybos išrinktas prezidentu ir jis pavadė M. Slezevičiui sudaryti ketvirtą ministrų kabinetą.

Balandžio mėn. 12 d. Slezevičius sudarė vėl plačiąs partiniais pagrindais ministrų kabinetą į kurį įėjo: 2 liaudininkai, vienas santaros, 3 pažangos, 2 krikšč.-demokratai, 2 socialdemokratai, vienas nepartinis. M. Slezevičius — min. pirmininkas ir Užsienių Reikalų ministeris, Jonas Vileišis — Finansų ministeris. Į kabinetą neįėjo nei Voldemaras, nei M. Yčas. Kabinete vyraavo trys pažangos partijos (tautininkų) nariai.

Buvo eliminuota V. Tarybos prezidiumo įtaka ir išjungti Voldemaras su M. Yču iš vyriausybės pretendentų būti valdžioje. Šis kabinetas vėl dėl bendradarbiavimo stokos su Valstybės Taryba, spalio mėn. 2 d., po nepilnių šešių mėnesių atsistatydino ir dar jau prezidentas A. Smetona pavadė sudaryti nepartininį inž. Ernestui Galvanauskui darbo kabinetą, kuris privadė Lietuvą iki Steigiamojo Seimo, 1920 m. gegužės 15 dieną.

Atitaisydas "Tėvynės Sargą" klaidų bei netikslumų

Prie šios trumpos vyriausybės pasikeitimų santraukos tenka dar kiek paaiškinti ir spaudos klaidas pataisyti:

1) Tėvynės Sarge (1970, Nr. 1 (31) psl. 109, Laučka rašo, kad Prano Dovydaičio kabinetas išsilaikė mažiau vieno mėnesio, nes "ir jam nesisekė bendradarbiauti su V. Taryba". Dovydaičio kabineto sudėtis visai atitiko V. Tarybą ir jis turėjo jos pasitikėjimą, tačiau, kaip buvo minėta, jį nuvertė kairiųjų valstybės tarnautojų boikotas (streikas).

2) Ketvirtą M. Slezevičiaus koalicinį kabinetą (su trimis tautininkais) nuvertė Voldemaras su M. Yču, kurie nebuvo Sleze-

vičiaus kabinete, pareikalavę iš Šilingo šaukti Valstybės Tarybos sesiją ir, Šilingui sutikus, prieš Slezevičiaus norą, Slezevičiaus kabinetas atsistatydino. Vėl nesutarimai su V. Taryba!

3) Penktas E. Galvanausko kabinetas: Galvanauskas (nepartinis) — min. pirmininkas, Finansų, Prekybos ir Pramonės min., Voldemaras (t. paž.) — Užsienių Reikalų min., Dr. E. Draugelis (krik.-dem.) — Vidaus Reikalų min., Tubelis (t. paž.) — Švietimo ir Valstybės Turtų valdytojas, Liūdas Norika (t. paž.) — Teisingumo min., gen. lt. Liutukas — Krašto Apsaugos min., V. Carneckis (krik.-dem.) — Susisiekimo min. Kairieji nedalyvavo, kabinetas nekoalicioninis, jis privadė Lietuvą prie Stengiamojo Seimo.

4) Minėto Tėvynės Sargo žurnale (1970, Nr. 1 (31) yra įdėta A. Smetonos fotografija su parašu — Prezidentas Antanas Smetona, privadęs Lietuvą iki Steigiamojo Seimo. Yra žinoma, kad besitariant 1918 m. gruodžio mėn. rusų bolševikų armijos daliniais prie Vilniaus, Mikėvičius-Kapsukas 1918 m. gruodžio 16 d. Naujoje Vilnioje paskelbė komunistų manifestą, kur buvo pranešta, kad buržuazinė Vilniuje V. Taryba su jos Ministrų kabinetu yra panaikinta ir visa valdžia Sovietų Rusijos remiama pereina į komunistų rankas. A. Smetona 1918 m. gruodžio 20 d. iš Vilniaus išvažiavo į užsienį. Nors kun. M. Krupavičius patarė nebėgti, pasilikti, grąšinant net paskelbti jį dezertyru, o M. Slezevičius — pasilikti ir organizuoti gynimą, Smetona paprasčiausiai nuėmė šio kabineto, nepaklausė ir išvyko.

Sugrįžęs iš Berlyno gruodžio 31 d., pasiėmęs šeimą, išvažiavo ilgesniui laikui per Berlyną į Skandinaviją. Partijos iškviestas, 1919 m. balandžio 4 d., sugrįžo į Kauną. Tada, nėjus jau V. Tarybos prezidiumo prezidento pareigų nuo 1918 m. gruodžio 20 d. iki 1919 m. balandžio 4 d.; Lietuvos krizės sunkiausių kovų metu būdamas užsienyje, kaip jis galėjo privesti Lietuvą iki Steigiamojo Seimo? Todėl ir čia "Tėvynės Sarge" yra klaidos.

Yra rimtų nuomonių, kad jeigu 1918 m. gruodžio 26 d., Voldemaro kabinetui suirus, (liko tik trys ministrai, nebūtų buvęs sudarytas plačias pagrindais Slezevičiaus kabinetas ir pašaukti savanoriai Lietuvos ginti, bolševikai būtų užėmę Lietuvą (1919.II.13 d. buvo jau ties Alytumi) ir jie niekad nebūtų išsikraustę iš Lietuvos. Ar būtų buvęs reikalingas Smetonai važiuoti į Skandinaviją prašyti pagalbos, kurios ir taip negavo, Steigiamasis Seimas, demokratiškai išrinktas, nustatė lietuvių politinių susigrupavimų santykius, kurie buvo pagrindas Lietuvos valstybei kurtis.

(Pabaiga)

"NAUJIENOS" KIEKVIENO LIETUVIO

DRAUGAS IR BIČIULIS

Bijo staigaus žydų puolimo

BEIRUTAS, Libanas. — Trys arabų valstybės, sutikusios su paskutinėmis paliaubomis ir geroka dalimi pertvarkiusios savo karo politiką, pradėjo bijoti staigaus Izraelio užpuolimo. Neatrodė, kad Izraelis bandytų pul- ti Egiptą arba Jordaniją, bet Sirijos valdžia rimtai bijojo tokio užpuolimo.

Sirija paskutinioji pasirašė paliaubas. Ji statė Izraeliui sunkiasias sąlygas, pasitarimus atidėdinėjo, ir dabar nepatenkinta pasirašytomis paliaubomis. Egiptas demobilizavo dalį kariuomenės, įsakė pereiti į krašto ūkio darbus. Be to, Egiptas negauna sovietų ginklų. Mažai jų tegausa ir Jordanija. Tuo tarpu Sirijai sovietų valdžia tebesiūnia ginklus.

Izraelio vyriausybė, pasirašydama paliaubas, tikėjosi pradėti taikos derybas. Izraelis pasitraukė iš priešakinių pozicijų, ne tik Egipte, bet ir Sirijoje. Bet tuo tarpu niekas nekalba apie taikos sąlygas. Paliaubų paragrafai liepia atnaujinti diplomatinis santykius ir pradėti prekybą. Sirija bijo, kad Izraelis, pastebėjęs Sirijos valdovų nuotaikas, neįsiveržtų į kraštą.

SO. BOSTON, MASS.

Seniausių lietuviškų radijo programų Naujojo Anglijos vedėjai rengia 40 metų sukaktuvių metinį pikniką, sekmadienį, rugpjūčio 11-tą dieną, gražiam, lietuviškam, populiariam Romuvos Parke, Broktone.

Programa prasidės 4-tą val. popiet. Programoj dalyvaus Lietuvių Taut. šokių šokėjai, vad. Onos Ivaškiens. Svečiai šokėjai šiemet bus Armėnų šokėjai, kurie šoks Armėnų ir Moldavijos šokius. Bus metinis rinkimas gražuolės "Miss Lithuania of N. E."; taipgi bus šokių varžybos apie Mickey Haberk orkestro su Louise Day Hicks dovanomis.

Komiteje rinkti gražuolę ir geriausius šokėjus apsiėmė: Ona Ivaškienė, Laima Kontautienė (1951 metų gražuolė "Miss Lithuania of N. E."), Juozas Casper, Henrikas Čepas ir Povilas Jančiauskas iš Broktono. Škanūs, lietuviškus piknikinius valgius gamins gerai žinoma, populiari šeimininkė Monika Plevokiėnė ir jos pagalbininkės. Bus visokių, draugiškų gėrimų, ir lietuviško sūrio.

Pirma laimėjimo dovana bus automobilis, dovanotas J. Kairio, sav. Fitzmaurice Motor Sales ir Service iš Broktono: \$1000. Būsiančio So. Boston Savings Banke; kelionė lėktuvu į N. Y. ir atgal iš Bostono dovanoto kongresmonas John Joseph Moakley, ir daug kitų naudingų laimėjimų ir įžangos dovanų.

Busai išeis nuo So. Bostono Liet. Piliečių klubo 1:30 val. po pietų. Būsiančio So. Bostono Valiūkonis iš So. Bostono. Įžanga į pikniką suaugusiems \$1.00, vaikams 50 c.

Tarkitės dabar susitikti su giminėmis, draugais ir pažįstamais lietuviškų radijo programų 40 metų sukaktuvių metiniam piknikui Romuvos Parke, rugpjūčio 11-tą dieną Montelloje. Iki linksmo pasimatymo piknike, Steponas ir Valentina Minkai

Ilgamečio BALFO pirmininko, prelatu J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 pusl. knyga. — Kaina \$2.00

Nei vienas žmogus noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis parašytos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam norinčiam pažinti ne tik Lietuvos praeitį, Lietuvoje gyvenusių ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantį žmogus tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užsakyti "Naujienos", tai prašomas persiųsti \$1.50 čekį arba Money Orderį, pridėdam 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knyga pasiusime.

DR. KAZYS GRINIUS

ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrašta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkalio medžių šakas žirginiais, kaip konfėtėmis ir pamazais įveda į gamtos vaizdą ir garų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja, juokauja ir verkia poetai, pajėgami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIESNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellionis, GLUDI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SEJA. Eilėraščiai, 88 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROZIŲ ŠVENTE. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvartintus lietuviškos senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULELEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valašius, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienu raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

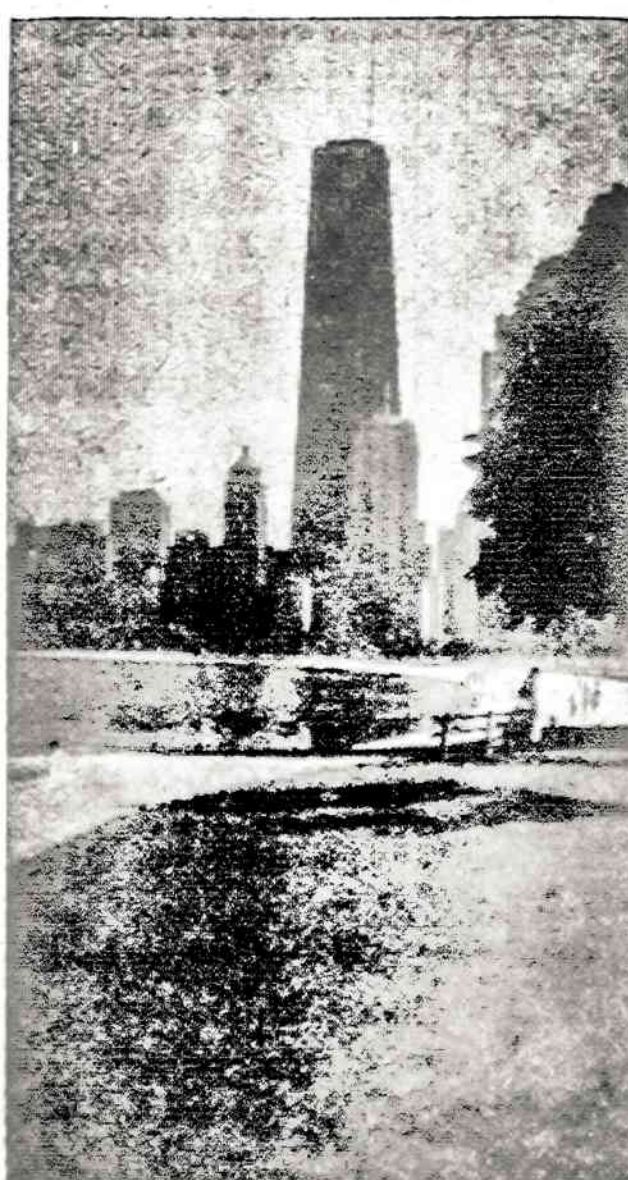
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00. Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui. Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų. Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirma, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuostabių pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7 1/2 %	\$5,000.00 OR MORE
6 3/4 %	4 YEAR MATURITY
	\$5,000.00 OR MORE
6 1/2 %	30 MONTHS MATURITY
	\$2,500.00 OR MORE
	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year. \$13.00 per six months. \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year. \$12.00 per six months. \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Vilniaus spauda — okupanto vartojamas bizūnas

Rusų komunistų partijos vadai per dvidešimt metų skelbė, kad bolševikai, įvedę „proletariato diktatūrą“, pagerins darbininkų būklę. Jie žadėjo pagerinti ne vien proletarų ir darbininkų, bet visų darbo žmonių gyvenimą. Tvirtino, kad ne tikta daugiau mokės už darbo valandą, bet jie sudarys žymiai geresnes darbo sąlygas. Bolševikai bandė įtikinti darbininkus, kad jie galės tai padaryti, nes kapitalistų nebus, o kapitalistų imtas pelnas bus naudojamas darbininkams.

Tokius dalykus jie pasakojo iki 1918 metų, kol Petrogrado sovietų darbininkai padėjo Leninui pagrobti Rusijos valdžią, o kitų miestų darbininkai ir caro generolai padėjo bolševikams įsistiprinti toje valdžioje. Visai kitaip bolševikų vadai prabilo, kai atėjo laikas gerinti pačio Petrogrado darbininkų gyvenimą ir mokėti didesnes algas. Tada paaiškėjo, kad nebuvo iš ko mokėti. O kai darbininkai pradėjo reikalauti, tai tada tiems darbininkams pradėjo grasinti. Lenino valdžia, sužinojusi, kad bolševikams valdžią pagrobti padėjusieji jūrininkai pritarė darbininkams, įpareigojo Trockį, o šis pasirinko Tuchačevskį, kad pamokyty Kronštado jūrininkus ir apramintų darbininkus.

Ekonominės gyvenimo sąlygos kiekvieną savaitę blogėjo, o Petrogrado darbininkai nieko gaminti negalėjo. Dirbtuvų vedėjus vežimėliais jie išvežė į atmatų duobes, o darbininkus paliko be vadovybės. Leninas nacionalizavo pramonę, paskyrė įtakingus partijos narius dirbtuvėms vadovauti, bet tvarkos nebuvo. Pats Leninas pradėjo spausti darbininkus. Jis negalėjo pakelti algų, nes nebuvo pinigų. Jis negalėjo pagerinti darbo sąlygų, nes revoliucijos metu dirbtuvės buvo visiškai išgriautos ir nugyventos. Išskerdus Kronštado jūrininkus ir išvarius į šiaurės kalėjimus laivų statybos darbininkus, nuotaišos pasikeitė. Po Kronštado skerdynių, Lenino vadovaujama Sovietų valdžia jau neskelbė apie darbininkų gyvenimo pagerinimą, bet stengėsi aprūpinti maistu įtakingesnius partijos narius, policiją ir ištikimus kariuomenės dalinius.

Rusijos darbininkai, laukę gyvenimo sąlygų pagerinimo iš bolševikų, šiandien tebegyvena pačiose sunkiausiose sąlygose. Jie mažiau uždirba, negu Vakarų Euro-

pos darbininkai, jiems tenka dirbti žymiai sunkesnėse sąlygose, negu Europos, Amerikos, Japonijos ar Formozos darbininkams. Nežiūrint į visus penkmečius ir septynmečius planus, darbininkų būklė sovietijoje yra sunkesnė. Sovietų armijai okupavus Lietuvą, Lietuvos darbininkas buvo suniveliuotas su Rusijos darbininku. Nuo Stalino laikų niekas Sovietų Sąjungoje jau negalvoja apie darbo sąlygų pagerinimą. Šiandien komunistai galvoja, kaip daugiau išspausti iš darbininko. Pirmiausia komunistai išgalvojo spartuolius, o šiandien visoje šalyje naudoja lenktyniavimą. Šiandien jie verčia vieną darbininką lenktyniauti su greta dirbančiu darbininku, vieną dirbtuvę su kita, o dabar okupuota Lietuva jau lenktyniauja su komunistine Gudija.

J. Kuolelis, naujai kylantis komunistinis jaunuolis, einas centro komiteto propagandos ir agitacijos vedėjo pareigas, parašė specialią studiją apie lenktyniavimą ir komunistinę spaudą. Pasirodo, kad lenktyniavimas tapo pagrindiniu komunistinės santvarkos elementu. Jis rašo:

„Patyrimas, sukauptas, statant socializmą mūsų šalyje, komunistinės visuomenės statybos eiga įtikinčiai rodo, kad visuose partijos ir liaudies žygiuose milžiniškas vaidmuo priklauso socialistiniam lenktyniavimui. Jis nepaprastai spartina tarybinės visuomenės vystymąsi, yra veiksmingas masių kūrybinio aktyvumo ugdymo, darbo našumo ir gamybos efektyvumo didinimo metodas“. (Komunistas, 1974 m. bal. numerio 20 psl.).

Laisvojo pasaulio darbininkai kovojo ir išsikovojo laisvas ir ramias darbo sąlygas. Susipratę ir pareigingas darbininkas daugiau padaro ir geresnį produktą pagamina, kai niekas ant jo sprando nebesėdi. Darbo metu jis nestoviniauja ir bereikalingai nelepą. Tuo tarpu Sovietų Sąjungoje komunistai priėjo įsitikinimo, kad darbininkas visą laiką privalo būti prižiūrimas ir raginamas skubiau dirbti. Kuolelis straipsnyje prisipažįsta, kad Vilniuje leidžiama komunistinė spauda šį darbą gana gerai atlikusi. Ji aprašinėjo spartuolius ir paruošė įvairiausių raginamųjų pasakų apie lenktyniavimą ir lenktyniautojus.

Bet šitokie komunistinės spaudos vadovai pabijoję, kad Vilniuje leidžiama spauda, tapusi valdžios bizūnu darbininkams raginti sparčiau dirbti ir net tarp savės lenktyniauti, pati nenukentėtų. Redaktoriai ir administratoriai bijojo, kad darbininkai nemustotų komunistinių laikraščių skaityti. Savo studijoje jis šitaip tuo reikalu rašo:

„Džiugu pažymėti, jog nepasiteisino. būkštavimai tų žmonių, kurie teigė, kad, esą plati gamybinė tema, socialistinio lenktyniavimo tema sumažinsianti skaitytojų domėjimąsi spauda, neigiamai atsiliepianti prenumeratai ir t. t. Nieko panašaus neįvyko. 1973 m. sausio 1 d. bendras vienkartinis respublikos laikraščių ir žurnalų tiražas buvo 4,409 tūkstančiai egzempliorių, 1974 m. sausio 1 d. — 4,539 tūkstančiai egz., vadinasi, tiražas išaugo daugiau kaip 130 tūkstančių egz. Tūkstančiui respublikos gyventojų dabar išplatinama 1781 egz. laikraščių ir žurnalų — 58 egz. daugiau, negu pernai“. (Ten pat).

Pats Kojelis prisipažįsta, kad jis ir kiti vadovai, primedami darbininkams lenktyniavimą, žinojo, kad kenkia darbininkams ir jis laukė tinkamo darbininkų pasipriešinimo. Greičiausiai, kad toks pasipriešinimas buvo. Skaitytojų skaičius vis dėlto labai mažai padidėjo. Jeigu praeitais metais mokyklas baigė 20,000 vyrų ir moterų, o

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Žinia, kad Australijos valdžia pripažino dabartinę Pabaltijo kraštų padėtį teisėtą, jau pasiekė komunikacijų ir organizacijų centrų, taip pat daugumą lietuvių visame pasaulyje. Ji neturi mus pritrenkti ir vesti į desperaciją, bet tik pažadinti naujais veiksmams ir darbams.

Naujienos, kaip ir visuomet, informavo savo skaitytojus bei visuomenę ir atkreipė dėmesį į įvykio svarbumą atitinkamoje vietoje atidą pagaunantiomis antraštemis ir turimų žinių ryškiai išdėstymu, kartu nurodant pradinės pagedaunamos akcijos veiksmus. Naujienu vedamąjį tame pat 183 nr. galima laikyti visuotinu demarsu arba įvykio pasmerkimu su galimų klaidingų motyvų nurodymais ir daugeliu nesugriamų bei pagrindinių argumentų prieš tą nelemtą ir gėdingą sprendimą.

Pritardamas tuo tarpu siūlomai ir daromai pradinę akcijai bei prie jos prisidėdams, laikau ją nepakankama, stokojančia efektingumo ir veiksmingumo, kurie sukeltų viso pasaulio dėmesį. Mano turimomis žiniomis tokia akcija yra planuojama. Dalis tos akcijos, be abejo, vyks spontaniškai.

Kaip visuose panašiuose atvejuose, taip ir šiame nelemtame įvykyje, jautriais individais peržiūri arba perkrato savo sąžinę, padaro jos apyskaitą. Organizacijos ir jų centrai ta proga peržiūri savo veiklą bei jos gaires. Todėl neilgai trukus gandai išgarsime ar tikrai bus su drabužiais išmaudyti Spyglio ežere kai kurie kolaborantų klaidinukai, ar niekuo dėti nariai bus toliau maudomi politinėje dumblynėje, kurias sudaro tų maudynių verti kai kurie prelegantai...

Kadaise Chicago's įvairių organizacijų aktyvistai suruošė Informacijos seminarus vienoje Jaunimo centro klasėje, kurioje mokosi Pedagoginio Lietuviškos instituto studentai ar lituanistinių mokyklų mokiniai. Seminaruose buvo daugiausia kalbama apie komunizmą, jo veiklą ir apie mūsų galimas bei pagedaunamas pastangas. Pertraukos metu prie vieno rengėjo priejo kursantas, parodė pirstą į palubę ant sienos kadaise

kabėjusio kryžiaus žymę, o dabar likusį tik ženklą dėl skirtingo dažų išblukimo, ir filosofiskai gana garbiai, tarsi visai auditorijai ar bent aplinkui esantiems, paklausė:

— Kas nukabino tą kryžių?...

To klaipėdiečio, gal būt ne ne kataliko, klausimas sukėlė daug gilių minčių. Jis parodė aplinkinius kelius ir stoką realios rezistencijos tikinčiuosiuose, ypatingai Kristaus kareiviuose. Tas klausimas vėl suskambėjo mano ausyse ir širdyje kadaise spaudoje skaitant apie Australijoje įvykusį okupuotos Lietuvos solisto koncertą pabėgėliams nuo komunizmo — Australijos lietuviams imigrantams. To koncerto patriotiniai rengėjai, žinoma, įtaigojant ir užkulisuose kartu su agitpropu ranka rankon einant įvairiems kolaborantams ir tiltų su sovietais statytojų internacionalui bei jų bendrakaišiams, solistui prašant nelauktyti scenoje Lietuvos vėliavos, buvo nukabintas nuo salės sienos ir kryžius... Tikėkimės, kad tie koncertai ir kai kurių Australijos lietuvių laikysena jų atžvilgiu neturėjo įtakos ir tą nelemtą sprendimą.

Prieš keletą metų Amerikos lietuvis Yankus iš Michigano valstijos pareiškė protestą Amerikos valdžiai, kad jam neleidią auginti kviečių. Jis išvyko į Australiją ir dabar ten gyvena. Jo pareiškimai ir veiksmas nuaidėjo visame plačiame pasaulyje. Šiandien jo pareiškimas, užtariantis savo Tėvų žemę, būtų naudingas ir atkreiptų dėmesį, nes daugelis žmonių jį dar atsimena. Bet svarbiausių dalykų reikėtų laikyti, kad efektingas Australijos lietuvių kiekis protesto ženklam aplankyty Naujosios Zelandijos, Amerikos, Kanados bei kitų pasirinktų kraštų konsulatams, atstovybės bei ambasados, prašydami priimti į jų atstovaujamas valstybes ir tai, kaip tas Amerikos lietuvis Yankus, paskelbtų visam pasauliui. Atitinkamų kraštų lietuvių ir jų organizacijos turėtų koordinuoti teikti tokiems visokeriopai globa.

Pasaulio LB pirm. Bronius Nainys organizuoja lietuvių ekskursiją į Australiją ir pats re-

gistroja ekskursantus. Be abejo yra tik atsitiktinumas, kad apie tą ekskursiją išsamiausiai informavo tiltų statytojų dūda Vienių Brooklyne. Kaip ten bebūtų, akivaizdoje šio Australijos valdžios sprendimo, jis turėtų protesto ženklam tą ekskursiją atšaukti ir apie tai pranešti Australijos valdžiai, jos atstovybėms suinteresuotų asmenų kraštuose ir visam pasauliui. Priešingu atveju tektų tai padaryti jau užsiregistravusiems ekskursantams ar suinteresuotiems asmenims.

Be abejo tas nuosprendis taip lengvai nesibaigs. Tik dabar kai kuriems politikuojantiems visuomenininkams gali atsiverti akys ir atsikvošėti protai, pagaliau pripažįstant ir teigiamai vertinant toli numatančią Amerikos Lietuvių Tarybos veiklą. Kadaise jos pastangomis buvo sudarytas specialus Amerikos kongreso komitetas, vadovaujamas Wisconsin valstijos atstovo Kersteno, nustatyti Pabaltijo krašto aneksijos ir okupacijos faktus bei visą eigą. Tuo kongreso tyrimų leidiniu ne karta pasinaudota politiniuose debatuose, Brazilinkų byloje ir daugeliu kitų atvejų. Juo dabar pasinaudos pasaulio ir Australijos lietuvių ir kiti pabaltiečiai, vieningai gindami savo teises. Visiems dabar yra malonu patirti, kad ir šiame reikale Amerikos Lietuvių Taryba ir jos pirm. dr. K. Bobelis išvystė gyvą veiklą, sutartinai veikdami su Vliku ir kitomis pozityviomis lietuvių jėgomis ir institucijomis.

Kartą, būnant Chicago's vidurmiestyje, tarp minios žmonių pamaniau gražią mergaitę su švarkelio atlake apvaliu ženkleliu „Lithuanian Power“. Parodykime pasauliui tą jėgą vieningai ir koordinuotai visur apsupdami Australijos konsulatams bei atstovybės ir vykdydami visus veiksmus ir tik veiksmų nurodymus.

ULCERIS NUO ŽALESŲ

HARRISBURG, Pa. — Ne maloni žinia „džiūsu“ gerėjams ir žalesų valgytojams bei kitus taip daryti skatintojams.

Euell T. Gibbons, knygos „Stalking the Wild Asparagus“ autorius, vienas iš garsiausių JAV-bėse natūralaus maisto ragintojų ir vartotojų apsirgo ulceriu (vidurių votimi). Bet Gibbons (63 m.) tvirtina, kad šią skilvio negerovę jis gavo ne dėlto, kad perdaug valgė kiaulapienių lapų ir gerė sassafras arbatos, bet dėlto, kad perdaug vartojęs aspirino nuo artricio.

PRAEITIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

65.

9. Kinas sutiko pasilikti

Sugrįžome į vidų ir viename šalutinių kambarių radome šokėjos motiną, susigūžusią gilioje kėdėje — rankose turėjo skarelę, verkė. Niekas kita nebeliko, kaip prašyti kiną, kad jis pasiliktytų gelbėti padėti. Kadangi vakar vakare prieš užmigdami buvome nutarę grįžti jau šiandien, buvo labai sunku įtikinti kiną, kad gelbėtų sunkion padėtin patekusią namų šeimnininkę, — kad pasiliktytų.

Mano įtikinėjamas ir prašyte prašomas kinas betgi pagaliau sutiko pasilikti su sąlyga, kad ji parvės į New Yorką savo fordu pati šeimnininkę, kai vyks pas savo dukterį.

Motinos ir šokėjos nuotauka pasitaisė, bet kinas buvo surūgęs. Turtingoji viešnia ilgai miegojo ir, kai atsikėlusi ir atsigavinusį saulėto ryto grynų oru, sugrįžo iš lauko, stalas jau buvo paruoštas priešpiečiams.

Nors šuniukus šeimnininkė jau buvo pašėrusi pagal nustatytą receptą, bet kad nebūtų abejonės, kad tiksliai juos pamaitinusi, šeimnininkė dėstė savo draugei, ką šuniukams davusi, visa rimtimi laukdama pritarimo ar naujų patvarkymų, ko jiems dar reikėtų.

Priešpiečiai, o pagal laikrodį jau pietūs buvo kuklesni už vakarykščią vakarienę ir jau be svaiginančių gerimų. Viešnia buvo maloni, kaip ir vakarykščios vakariinės metu, bet bendroji nuotai-

ka prie stalo buvo ne ta — nebuvo kalbų dėl valgių skonio, tik tai šuniukai kėlė erzeli vienas antrą kambarįje vaikydami. Po neilgai trukusių priešpiečių ruošiasi kelionei atgal.

10. Sugrįžimas

Turtingoji viešnia mielai sutiko ir mane parvežti į New Yorką, nes vietos jos mašinoje buvo daug. Pradžioje buvo kiek bėdos apsisukti siaurame įdubusiame keleliukstyje, bet mašinos savininkė iš karto įrodė, kad yra pajėgi tokia galinga mašina valdyti. Grįžome trise — šokėja užėmė vietą šalia vairuotojos, o man atiteko visa likusioji erdvė.

Pajudėjus iš vietos, pakalnėn greitis didėjo, o kylant į kalną nežymu buvo, kad kalnas. Nors keleliukštis buvo siauras, kreivas su staigiais pakilimais ir nuolaidomis, vairuotojai ir jos mašina tokiuose klūtyse nebuvo klūtyse — ir nepajutome, kaip pasiekėme pletą, pasukdami New Yorko kryptim. Vidudienio saulės įkaitinto ramaus oro karštį bei tvankumą nesunku buvo pakeisti, nes mašinos greitis sukleidavo vėją, švilpiantį pro pravirus langus, vėsinantį ir net įskaudinantį veidą, kai oro srovė verždavosi į vidų.

Mašinos greičio rodiklis tikrai kelio pasisukimuose pakrypdavo kiek žemiau 70 mylių. Jei, keleliukštis tikslą dėl mašinos senatvės, tai grįžtant reikėjo kiek baimintis dėl jaunatviško smarkumo bei greičio. Tačiau vairuotoja buvo rami ir elgėsi taip, kaip virtuozų klasės pianistė prie for-

tepieno. Nors mūsų greitis buvo didelis ir stūgavo pro šalį lekiančios mašinos, bet važiuotės taisyklės buvo pildomos, atsižvelgiant į pakelės ženklus pasisukimose bei kryžkelėse. Puskelyje sustojome prie tokių pakelės namų, prie kurių išėjosi eilės gražių mašinų, tokių kaip mūsų. Vairuotoja pareiškė, kad čia pietausime. Sūjome į namų vidų: erdvi, puošni, šviesi patalpa, pristatyta gražiai paruoštų staliukų, apsėtų pietaujančiais keleiviais.

Šalta, nors lauke pagoniškas karštis, ir mano būta vienmarškinio. Šokėjos patiriamas užsivilkau mašinoje paliktą švarką ir sugrįžęs rėdau bendrakaišiams, prie pietų stalo besigaivinančias šaltais gėrimais ir belaukiančias jų pasirinktų valgių. Vairuotojos buvau klausiamas, kokių valgių ir aš pasirinksiu, ir man buvo labai sunku į klausimą atsakyti, nes nepažinojau nei čionykščių valgių rūšių, nei jų pavadinimų, o ypač buvo neįauku dėl mokėjimo už pietus, nes tik tris dolerius turėjau. Matydama ir suprasdama mano susirūpinimą, vairuotoja jau pati išrinko man valgius, matyt, geriausius iš geriausių, kurie buvo man labai neįprasti: labai puošniai bei viliojančiai paruošti, bet, atvirai sakant, nelabai skanūs — ne kopūstai su taukine ir ne skilandis. Kai atsigavimome gėrimais ir pasisotinome valgiais, vairuotoja įteikė pietų padavėjai pluoštelį dolerių. Iš padavėjos dėmažo nudžiugimo buvo aišku, kad už pietus atsilyginta su kaupu, o man su šokėja teliko tikta nuoširdžiai padėkoti mūsų vairuotojai už dosnų pavaišinimą.

Kelionė buvo tęsiama, kaip iki tol, be sustojimo ir be nuotykių. Vakarop pasiekėme Hudsono tiltą, kurį pervaziavę, įsiterpėme į mašinų tvaną Hudsono kranto vieškelyje. Čia jau mūsų greitis visiškai nukrito. Mašinos liūdnai slinko kita paskui kita, neišdrįsdamos atsilikti ar kita kita pralenkti, tarsi dalyvautume kažkurio nepaprastai garbingo mirusiojo paskutinėje šios žemės kelionėje. Ir mes pusėtinai ilgai sugaišome šioje tariaimai laidotuvių eisenoje iki atitinkamos skersinės gatvės, į kurią jau reikėjo pasukti, kad neilgai trukus sustotume prie šokėjos namų. Čia nuoširdžiai padėkota turtingajai poniai už vaisingumą, didelę malonios kelionės paslaugą ir atsisveikinta. Bet reikėjo dar iš New Yorko nuvykti į Brooklyną po žeminiiais traukiniais, o tatau buvo jau ne taip paprasta naujokui New Yorke. Šokėjai paaiškinus, atradau įėjimą į požeminių traukinių stotį, na, ir dar ilgokai reikėjo klaidžioti požeminių stotčių labirintuose iki atrastas Brooklyno traukiny parvežė mane namo.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

JOS VISAD RAŠO

TEISYBE

TELEF.: PR 5-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSA, NOSIES
IR GYDYTOJAS

2858 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Antras ofisas —

8007 WEST 83rd PLACE

JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500

Prima ligoninė pagal susitarimą.

Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533

Fox Valley Medical Center

860 SUMMIT ST.

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisai: HEMlock 4-5849

Resid.: 348-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Clinics

Medicinos direktorius.

1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-8001.

DR. NINA KRAUCEL -

KRIAUCELIUNAITE

AKUŠERIA IR MOTERŲ LIGOS

GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

2750 WEST 71st ST.

Tel.: 776-3717

Neatliepia — skambinti

846-3900

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadienis, antradi-
nis, ketvirtadienis ir penkta-
dienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisai: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį, 24 val. vak. Šeštadienį
24 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123

Resid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligoninė pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatliepia, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai Med. Ban-
džiai. Speciali pagalba kojoms

(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 8-4 ir 8-8, Šeštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: PROspect 6-5084

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

SKAITYK PATS IR PARAGINK
KITUS SKAITYTI
NAUJIENAS

Detroito naujienos

Paminėta kun. V. Kriščiūnevičiaus sidabrinė sukaktis

Švento Petro parapija birželio
30 d. šventė dvigubą šventę.
Švento Petro ir Povilo šventę ir
parapijos klebono kunigo Viktoro
Kriščiūnevičiaus dvidešimt
penkių metų sukaktį.

Parapijos chorui, kuriam va-
dovauja muz. Stasys Slizys, gie-
dant "Dvasia, Viešpatie, ateik!"
prie altoriaus, lydimas 14 ku-
nigų žygiavo jubiliatas kun. Vik-
toras Kriščiūnevičius. Maža,
kukli ir labai jauki bažnytelė
pilnai pripildyta žmonių, kurie
akimis sekė šią gausią kunigų
eiseną ir ne vienas iš jų šluosto
ašaras nuo akių.

Mišių metu pamokslą pasako
buvęs Vilkaviškio parapijos, ku-
rioje jubiliatas V. K. augo ir
mokinosi, klebonas kun. Jonas
Kardauskas. Tarp kitų žodžių
jis ir taip pasakė:

GRADINSKAS

ISSIMATUOKITE LANGĄ

IR GRINDŲ PLOTĄ:

TINKAMĄ VESINTUVĄ

GAUSITE TUOJ

2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS

BEVERLY HILLS GELINČIA

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PERKRAUTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrada

ZEMA KAINA

R. ŠERENAS

Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkrautymas

iš įvairių atstumų.

ANTANAS VILIMAS

823 West 34 Place

Tel.: FRontier 6-1882

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoms

grausiosios gėles ir vainikų ant-
pių papuošimui ir sezoninės

kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)

5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,

1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 11-12 val. ryto,
šeštadienį ir sekmadienį nuo 8-30 iki 9-30 val.
ryto.

Telefonai: HEMlock 4-2413

7179 So. MAPLEWOOD AVE.

CHICAGO, ILL. 60629

FORGET FIRES HURT

OUR FOREST FRIENDS

Our wildlife has no defense

against the careless use of fire.

So please follow Smokey's ABC's:

Always hold matches till cold.

Be sure to douse all campfires.

Use the saws, and douse

them again. Crush all

smokes dead ones.

Please! Only you can

prevent forest fires.

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

4

— Kalėdų laikotarpyje han-
kiaus savo parapijos gyventojus
ir užsukęs į Katarinos ir Viktoro
Kriščiūnevičių namus pastebė-
jau jų sūnaus Viktoro iškirptas
ir dailiai sudėtas svarbesnių laik-
raščių iškarpas ir gražiai sutvar-
kytus užrašus, paklausiau Kriš-
čiūnevičių:

— Ar nenorėtų sūnaus mo-
kyti į kunigus?

— Mes esame neturtingi žmo-
nės ir neturime lėšų, kad galė-
tume sūnų išmokyti į kunigus,

— atsakė man tėvai.

— Tegul tik eina. Aš padėsiu.

Vilkaviškio parapijai išmokyti
vieną asmenį į kunigus nebus
sunku. Ir mano paskatintas Vik-
toras Kriščiūnevičius, baigęs
gimnaziją, įstojo į Vilkaviškio
kunigų seminariją. Tačiau, dėl
karo jos negalėjo užbaigti. Vė-
liau mokėsi Vokietijoje ir Ita-
lijoje, o 1949 m. birželio 29 d.
buvo įšventintas kunigu.

Antras jaudinantis vaizdas
bažnyčioje — aukotojų eiseną
prie altoriaus. Eisenoje žygiuo-
ja: jubilato motina Katarina
Kriščiūnevičienė, teta Ona Vait-
kūnienė, gimnazijos klasės drau-
gai: Bronius Girnius ir Andrius
Petrašiūnas, pagerbimui rengti
komiteto pirmininkė Lilija Petra-
vičienė, parapijos tarybos pir-
mininkas Juozas Karpavičius ir
aukų rinkėjų pirmininkas Stasys
Vasilauskas. Jubilatas kun. V.
Kriščiūnevičius priima atneštas
aukas ir perduoda dr. kun. Juo-
zui Grabui, o šis padeda jai į
atitinkamas vietas. Pirmąsias
auką iš mamytės, ją pabučiuoja.

Vėliau jubilatas sveikina baž-
nyčioje svečius ir linki jiems ra-
mybės. Baigiant laikyti šv. mi-
šias kun. Viktoras Kriščiūnevi-
čius pasakė:

— Prieš 25 metus išbloktas
iš savo gimtinės Lietuvos, Al-
pių papėdėje Italijoje, tariau
šiuos žodžius:

— Viešpatie, nuvalyk mano
sirdį ir nuvalyk mano mano li-
pas, kad gerai ir sąžiningai galė-
čiau skelbti tavo žodį — evange-
liją. Mano kunigystės šventi-
muose ir pirmose mišiose nebu-
vo lietuvių, kaip kad dabar pil-
na bažnyčia.

Mišioms pasibaigus visi, trau-
kėme į Kultūrinį Centrą ir čia
2 val. buvo pietūs.

Minėjimui rengti komiteto
pirmininkė Lilija Petravienė
atidarė minėjimą, pasveikino ir
programai vesti pakvietė Bronių
Jasevičių.

Jis pasveikina susirinkusius
ir šį pagerbimą ir pranešė, kad ši-
andieną yra švenčiama didelė šven-
tė — kunigo Viktoro Kriščiūne-
vičiaus 25 metų kunigystės su-
kaktis. Ir pakviečia kun. Mykolą
Kundrotą sukalbėti maldą.

Muziko Stasio Slizio vadovau-
jamas moterų choras padainavo
tribalsės harmonijos 5 dainas.
Iš jų dvi buvo dainuojamos spe-
cialiai jubilatui pagerbti. Viena
buvo atlikta solo dainuojant Ne-
muniui Žiedui su moterų choro
akompanimentu.

Muziko Stasio Slizio vadovau-
jamas moterų choras darė gerą
įspūdį, gerai dainavo ir susilaukė
nuo svečių daug plojimų. Ypač
daug kam į akis krito vienoje
dainoje įjungtas ir vyrras Nemu-
nis Žiedas.

Danutė Petronienė jubiliatą
apjuosė iš Lietuvos prisigusta
juosta. LT šokių grupės "Šilainė"
vardu Leonas Matvėka, LB De-
troito apylinkės vardu Jonas Ur-
bonas, LRS 265 kuopos vardu
Stasys Garlauskas, LST Los
Angeles J. Daumanto Saulių ku-
pos vardu Vladas Mingėla, Bal-
fo 76 sk. — Rožė Ražauskienė,
Vyčių kuopa esanti prie šv. Pe-
tro bažnyčios, Kanados lietuvių
vardu Kresceponka, South West
vikariato vardu kun. Roosen ir
Kazimieras Kypetis sveikino.

Raštu sveikino prel. Taurė iš
Italijos, kun. Bartkus, Aleksan-
dra Eivienė, DLOC — Pranas
Polteraitis, Saulių "Svyturio"
kuopos — Romas Macionis, LF
— Vytautas Kutkus, mokytojas

Kostas Jurgutis, Kultūros klau-

bas, A. A. Tunkai — Jonas Va-

liukonis, Marytė Polteraitienė,

Jonas Švoba, Ramovėnų ir Ve-

teranų — Kazys Daugvydas ir

kiti buvę jo klasės draugai ir

mokytojai.

Po perskaitytų sveikinimų ju-
biliatas kun. Viktoras Kriščiū-
nevičius visiems padėkojo tar-
damas:

— Aš žinau, kad jums jau
nusibodo. Nežinau ar jūs gė-
rete ar ne gėrete. Ačiū visiems

už mano pagerbimą.

Pagerbime dalyvavo virš 400

žmonių ir jubilatui įteikta daug

vertingų dovanų.

A. G.

JUDRUSIS ŽEMAITIS

ANTANAS JONCHA

Antanas Joncha yra senesnės

kartos ir emigracijos lietuvis.

Kilęs nuo Tauragės, Amerikoje

išgyvenęs virš 60 metų, kad ir

slegiamas senatvės naštos, bet

tebėra judrus ir patenkintas,

energingas. Ilgiausiai gyvena

Melrose Parke, Illinois. Metus

kitus gyvena Westchester, Illi-
nois. Dabar persikėlė gyventi

pas savo dukrą Violą į Audu-
born, Pa. Ten rado senesnio am-
žiaus žmogui gyventi idealią, ra-
mią ir miškais kvepiančią gryno

oro vietelę.

Tačiau ilgai išgyventos vietos

ir senų pažįstamų, draugų nega-
li pamiršti ir karts nuo karto

atvažiuoja aplankyti ir apsilai-
kyti.

Praėjusį mėnesį A. Joncha bu-
vo atvykęs ir lankėsi pas A.

Repšius, Bellwoode, pas K.

Tautkų, Maywoode, ir pas dau-
gelį kitų. Buvo apsisotęs pas

sūnų Edvardą, gyvenantį Bloo-
mingtone, kurs Franklin Parke

turi geležies ir plieno dirbtuvę.

Taurusis žemaitis ir dabar,

nors ir senesnio amžiaus, tebėra

kovotojas ir stambus aukotojas

Lietuvos laisvės reikalams. Jis

visą laiką skaito lietuvišką spau-
dą ir ją renia atkoms. Gyven-
damas Melrose Parke priklausė

LB vietos apylinkės ir ilgai jai

pirmininkavo. Už tai jis yra iš-
rinktas garbės pirminku. Dar

ankstesniais laikais, kai Melrose

Parke mažai buvo lietuvių, su

žmona Onute (mirė prieš 2 me-
tus ir palaidota Queen of Heaven

mauzoliejų), dirbo lietuvių bei ir

su kitais įkūrė nemažai organi-
zacijų, kurių viena — Lietuvių

Amerikos Piliečių klubas gražiai

veikia ir dabar. Keletą metų bu-
vo Melrose Parko miesto tary-
bos nariu. Superintendentu il-
gus metus dirbo Chicago Rivet

and Machine Company.

Naujiems ateiviams padėjo

duodamas dirbtuvėje darbus.

Šiandien lietuvių ten dirba-

ma. Jau keletas metų A. Joncha

yra pensininku ir ramiai leidžia

dienas, išsisi, bet neužmiršta ir

senus pažįstamus aplankyti.

(tk)

Auksinė sukaktis neįvyko

S. m. liepos mėn. 20 d. visi

KAI DU PEŠASI, TREČIAS LAIMI

Kiekvienas pradėkime nuo savęs. Perkratykite savo sąžinę ir ieškokime, ar kur nors nėra pasislėpusi nesantaikoma, nenoro sugyventi bacila. Tai darykite neskubėdami, kiekvieną dalelę apsvaistydami, studijuodami ir lygindami blogį su geriu. Norėsite ar ne, bet vienos tautybės žmonės yra tarp savęs broliai. Jei maldoje skaitome, kad mylėsi savo artimą, kaip pats save, tai savo brolių ar sesė turėtų mylėti, jei ne širdingiau, tai ir nemažiau ar giliau, kaip savo artimą. Taip motosi teorijoje, bet to nesimato ir nėra praktiškame gyvenime. Visai iš menkiausių klaidos, netakto, nervų įtakoje paleisto žodžio, ambicijos ar išdidumo meilė artimui ar broliui pavirsta neapykanta, neretai ir kerštas. Nuotėra imuniteto nei savame krašte ar tautoje gyvenant, nei išėjimoje plačiame pasaulyje išsiskirsčių tautiečių tarpje.

Dažnai neapykantos ar nepatiktos dvasia randa vietos socialinėje nelygybėje, moksliniame išsivikime, profesijoje ir luomų rateliuose. Tačiau nevieningumo, susiskaldymo, vienatvės, veidmainystės ligos yra palietusios ir giliai įsiknusios politikos sąjūdžiuose, partijose, pažiūrose kiekvieno dogmoje, pastangose "sumalti" savo prieši ir net per kito lavoną pasiekti savo tikslą. Tokiems nesudaro svarbumo, ar visuomenės, kraštui, tautai daroma paslauga, yra gerai, bet svarbu, kad jis ar ji išėjo laimėtojas ar laimėtoja.

Geriausiu pavyzdžiu turime LB Vidurio Vakarų apygardos ir Cicero bei Marquette Parko apylinkių suskilimą. Tiesa ar ne, bet jei Antanina Repšienė kre-

pėsi atviru laišku į LB Krašto valdybos pirmininką J. Gailą, jam priminė reikala dėti visas pastangas B-nės nesusipratimą Tarybos suvažiavime sutvarkyti. Bet pasirodė, kad krašto valdyba net stengėsi neleisti iškelti sutaikymo reikalo suvažiavime ir tarybos teisėms nariams.

Sveikas ir teisingas buvo pasiūlymas tarybos nario dr. K. Bobelio, kad susidariusios apylinkės po dvi bendruomenės valdybas, abi turi pasitraukti ir naujai išrinktos paklusta visi apylinkių ar apygardos nariai — lietuviai. Bet krašto valdybos kombinacijų dėka tas, konkretus, sveikas ir teisingas pasiūlymas tarybos suvažiavime nepaėjo. Kas jam pasipriešino? Kam nepatiko? Aišku, kad ambicijos neįveikiantis suprasit, ar nušimsti vienos pakraipos "tarybos nariams" ir krašto valdybos "sukilimo taktikojams".

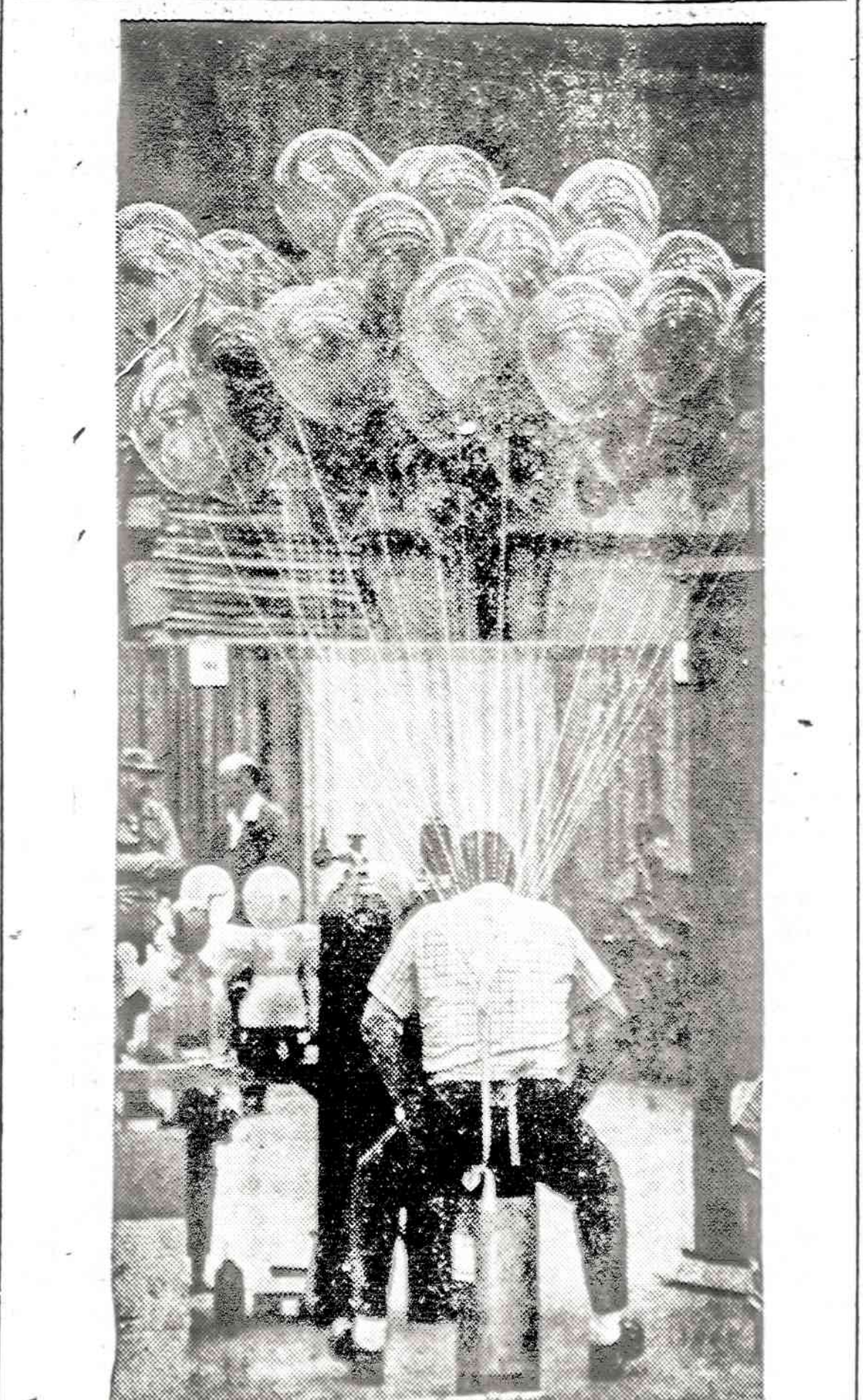
Prasidėjęs spaudoje "pasiteisinimas" ir kito, bet ne savo kaltės ieškojimas, džiugina trečiajį, kuris laimi ir tik trina rankas. Visados daugiau laimėsi nusileidamas, kaip pasipūsdamas. Reikia atsiminti, kad varlės pasipūtimą prieš jautį ir nenulieidimą, ji mokoje gyvybės kaina. Kas negali suvaldyti savo ambicingumo, o savo asato aukščiau už visuomenę, tam nėra vietos bendruomenės vadovybėje. Toks ar tokia yra dvasios ligonių ir negalinių kontroliuoti savo veiksmų, darbų. Krašto valdyba privalo Tarybos suvažiavime pavestą Bendruomenės suirimą ko skubiausiai sutvarkyti. Delsimas pasitarnauja trečiajam. Patartina ir garbės teismui savo sprendime nesinaudoti aukštojo sofizmo komentarais ir vengimo, kad "tas ne teismo reikalas, tas garbės teismui nepriklauso... įstatai atitinka Lietuvos Chartos dvasias..."

Ar garbės teismas nemato, kas yra kaltininkai Bendruomenės skaldymo? Gal nėra konkrečių įrodymų, dokumentų, liudininkų? Ima pagunda daleisti, kad niekas nenori tiesos surasti, atseit, kištis į savo pakraipos ar pažiūrų reikalus, nes tiesa, kad ir kartais akis bado, bet nematoma ar ignoruojama.

Taip, kartais Garbės teismas turi vadovautis statutais ar įstatais, bet, darant komentarus, galima priminti ir tradicijas ar tradicijomis virtusius prilygin-

JAV PAKRAŠČIŲ SARGYBA KENCIA NUO ŠPIONINKŲ

MIAMI, Fla. — Pakraščių Sargybos gelbėjimo stotys daug kenčia nuo piktos, valios "špioninkų", kurie įvairiais būdais, bet daugiausiai per telefoną ir dažniausiai nakties metu ar audrų siaučiant "dramatišku balsu" praneša apie nelaimę jūrose, o Sargybos laivams į nurodytą vietą nuskubėjus, nieko nerandama. Tai labai demoralizuoja pakraščių sargybinius, kadangi negali atskirti ar pranešama nelaimė yra tikra ar melaginga...

Kansas City skautų metiniame suvažiavime "Kaw-Rama" atsilankė ir balionų pardavėjas. Atrodo, kad jis vos laikosi ant žemės ir gali būti nuneštas į erdvę.

HELP WANTED — MALE

Darbinkny Ralkia

SET-UP MAN

Experienced Grob Roll threading machine. Set-up and maintenance. Chance for advancement. V. M. TUTTLE NE 8-7576 7:00 A. M. — 2:00 P. M.

AUTO GLASS INSTALLER

All around glass shop man. Steady employment. Good working conditions. Experienced only. Call 889-2382

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BEAUTICIAN — EXPERIENCED

for Evanston shop. Applicant with following will receive bonus. 274-4207

HOTEL DESK CLERK

Mid age, switchboard experience, midnight to 8 A.M., salary, room, Blue Cross & Blue Shield. Call AV 3-3100

REAL ESTATE — OUT OF TOWN

Nuostybybės — kitur

FOR SALE

MODERN 2 BEDROOM CABIN Garage. Screened porch. Drilled well. Natural gas furnace. Wooded acreage on Eau Claire River. Ideal retirement location. \$21,500.00.

VERN P. BUSHAR 2706 MALLARD CT. SCHOFIELD, WIS. 53476. Tel.: (715) 359-5800.

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

BALTIC APTS. CONDOMINIUMS 506-71 Ave., St. Pete Beach, Fla. 33706. 1 and 2 bedroom apts. Beautiful, modern de luxe. Near beach, stores, and transportation. Small complex, low maintenance fee. Adults, no pets. Brokers invited. \$24,500 and up. Tel. (813) 380-8766.

TRUMPAI

— Howard C. Pocius iš Marquette Parko apylinkės yra Tri-State kolegijos dekanas garbės studentų sąrašuose. Jis mokėsi Luther South aukšt. mokykloje, studijuoja mechaninę inžineriją.

— Amerikos Legiono Illinois valstijos vadovybė pagerbė buvusį ir esamą 4-to distrikto komandierius — Adomą Andersoną ir Jules Corbett, taip pat kraujo rinkliavos vajuos pirm. John Paukštį už sėkmingas pastangas sutelkiant 312 vienetų kraujo veteranų ligoninėms. Jie priklauso AL Dariaus - Girėno ir Don Varnas postams.

— Žurnalo "Lietuvių Dienos" metinė gegužinė bus rugsėjo 15 d. Los Angeles priemiestyje Burbank, Cal. BAT'No 5-sis tradicinis festivalis įvyks rugpjūčio 24 d. Priedainės sodyboje, Freehold, N. J. Ją ruošia estų, latvių ir lietuvių bendras komitetas.

— Muz. Jonas Beinorius, New Britain, Conn., Lietuvių parapijos vargonininkas, visuomenės veikėjas ir 3 chorų organizatorius, vadovas ir dirigentas, kun. klebono Jurgio Vilčiausko kviečiamas, išvyko į šv. Juozapo lietuvių parapiją Waterbury, Conn., toms pačioms pareigoms. Vietos lietuviai didžiai apgailestauja jį išleisdami, o waterburiečiai džiaugiasi jį sutikdami.

— Jozefina Mileritūtė, American Travel Service įstaigos sekretorė, išvyko atostogų į Europą.

— Ponia A. Baltrikonis, Fairview Park, Ohio, kartu su prenumerata ir parama Naujienoms, atsiuntė gražų laišku su komplimentais visiems korespondentams ir bendradarbiams, taip pat gerais linkėjimais visiems naujieniečiams. Naujienų vadovybė už tai jai yra dėkinga.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŲRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

IR VEL PAŽVELK

GRAZUS PAJAMU MŪRAS. Atskiri nauji šildymai. Centr. oro vėsinimas. Dideli modernūs butai. Mūro garažas. Marquette Parke. \$46,900. LEGALUS 17 m. 3 butų celvas mūras. Atskiri radiant šildymai. Mūro garažas. Platus lotas. Marquette Parke. \$48,900. 5 1/2 KAMBARIU MŪRAS. Arti Lieptuvių Plazos. Našlė su nuostoliu atiduos už \$17,800.

7 BUTU MŪRAS — 2 dideli ir 5 maži butai. Naujas dujų šildymas. Alum. langai. Blokas nuo parko. \$39,900.

10 BUTU MŪRAS Marquette Parke. Virš \$17,000 pajamų. Naujas dujų šildymas. Alum. langai. 2 auto mūro garažas. \$79,900.

PUIKUS MŪRO NAMAS ant platus loto. 2 butai. Gražus 6 kambarių viršų ir 3 kambarių butas sausam beismante. Garažas. Arti parko. \$21,900.

2 BUTU 18 m. mūras. Atskiri šildymai. Alum. langai. Garažas. Platus lotas. Arti mūro. \$36,000.

2 BUTU didelis modernus mūras ir garažas. Naujas dujų šildymas. Air. cond. Marquette Parke. \$32,000.

6 KAMBARIU Cape Cod už Kedzie 1/2 bloko nuo parko. Įrengtas beismantas. Platus lotas. Mūro garažas iš šono. \$34,000.

1 1/2 AUKSTO MŪRAS naujos statybos. 3 butai. Didelės pajamos. Arti vienuolyno. \$32,750.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS. ĮVairūs. PRAUDIMAI NAMU IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namu Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai. Pildomi pilybės pareiškimai ir kitoki blankai.

D. M. MESIO

82-80 M. AMŽIAUS VAIKUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio

Liability apdraudimas.

Kreiptis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

Siuntiniai į Lietuvą

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos

visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-

žomi. Darbas atliekamas sąžiningai

ir gerai, priitrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anicetas Garbčiauskas, sav.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (istaigos) ir 677-8439 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

ROOFING

All kinds of roofs. Steep and flat. Chimneys, gutters and downspouts. Free estimate. All work guaranteed.

LOWEST PRICES

A. ABALL ROOFING CO.

1159 N. Long Ave. 2409 N. Clyborn

Phones: 521-6047 935-2660

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujausi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certifikatai.

V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjas bei lietuviškos spaudos pirmūnus ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviybės išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajas.

NAUJENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotniais.

NAUJENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žiaūs pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomos, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geroje draugijoje girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasiekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprendimuojant Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbus ne tik laikraščio, bet ir visos išėjimo, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS